

»Heima« er um eina týska bygd og fólki har í tíðarskeiðinum 1919-1982. Hetta er familjan Simon. Maðurin Paul Simon, ið kemur heim aftur í 1919 eftir at hava verið krigsfangi

Sunnukvöld kl. 20.30:

Heima 1 (11)

Burturtøgd týsk søga

Hetta er ein vesturtýsk sendirøð í 11. pørtum um Týsklands søgu.

Hon er ein leikur um tíðarskeiðið 1919 til 1982 og sigur frá eini bygd og mannalagnum har.

Bygdn verður kallað Schabbach í Munsrück-økinum. Soleiðis eitur eingin býur, men leikstjórin Edgar Reitz hevur givið bygdnini hetta navn sum felagsnevna fyrir tær bygdir, hann minnist frá barndómi sínum. Økið liggur sunnanfyri býin Köln í vøkrum landslagi

við heygjum og stórum skógum. Bygdirnar eru ikki broyttar stórvægis hesi árin. Tann stóri vegurin, sum verður umrøddur, hevur heldur ikki broytt samfelagini stórvægis. Ein í sendingini sigur um vegin, ið varð gjørdur í 1938: »Vit vøntaðu, at vegurin fór at ganga úr bygd í bygd og harvið gera ferðsluna høgligari. Men hann gongur bara frá eini herstöð til aðra«. Soleiðis er tað framvegis í Hunsrück. Tann stóri vegurin er enn ein

hernaðarlig livsæðr. Nú gongur hann millum stórar NATO-herstöðir, ið eru tættar. Fyri at koma til tær smáu bygdirnar er neyðugt at fara eftir smølum vegum. Ofta krossa hesir vegir »tann stóra vegin«, men hann verður ikki brúktur. Í hvussu er ikki uttan av teimum, ið fara úr Hunsrück.

Endavendu bygdnina

Leikstjórin Edgar Reitz og hin høvundurin Peter Steinbach vóru eitt ár í Hunsrück-økinum, meðan teir skrivaðu handritið. So kom filmsliðið til bygdnina Woppenroth, har teir vóru, og næstan øll fólkin í bygdnini vóru tá komin upp í arbeiðið. Tey fingur stórri og smærri leiklutir. Summi gjørdu sær tann ómak at tæma skáp og

skuffur fyrir at finna fram klæðir og annað, fyrir at filmurin kundi geva so sanna mynd sum gjørligt av tíðini.

Bygdnin var endavend. Í øllum húsum og á øllum gørdum búðu filmsfólk og leikarar. Børnini spældu við, og bygdnin Woppenroth og grannabygdnin fóru at klandrast um, hvar fleiri upptøkur vórðu gjørdar. Tá upptøkur vóru av, var aftur gerandisdagur í bygdnunum. Men eingin hevði grunað, hvat fór at henda, tá sendirøðin tvey ár seinni kom í vesturtýska sjónvarpið. Fólk í túsundatali leitaðu til Woppenroth hvønn dag allar tær 11 vikurnar, sum sendirøðin var í sjónvarpinum. Gistingarhúsinu vóru aftur á tremur, og alt var næstan

sum tá upptøkur vórðu gjørdar. Øll høvdu úr at gera. Og hetta øvundaði grannabygdnin teimum. Við tí úrsliti, at skyldfólk ikki longur tosa saman.

Men tann tíð er av nú. Gistingarhúsin standa tóm og biða eftir ferðafólki, ið ikki koma.

Endamálið við sendirøðini er at siga fólkinum tess egnu søgu. Leikstjórin sigur, at nógv í Týsklands nýggjari søgu ikki verður sagt av øtta fyrir at nerta ta ringu samvitskuna hjá øllum og ta moralsku døming, sum nazistatiðina hevur givið einum heilum fólki. »Sjálvt nú, 40 ár eftir«, sigur hann, »bera vit øtta fyrir, at okkara smáu, persónligu frásagnir skulu minna okkum á leiklut okkara í Triðja Ríkinum«.

Tað er hetta »søguloyði«, ið Reitz hevur sett sær fyrir at bota um. Her er einki uttanum tos. Siðiliga og sáttliga verður sagt frá bygdnini og fólkinum, uttan at peika út bølmeni ella hetjur.

Kvinnurnar eru sterkar í frásøgnini. Sagan er eisini um »tey, sum fóru« og »tey, sum vórðu heima«. Kvinnurnar vórðu verandi heima.

Í filminum hitta vit í 1919 familjuna Simon. Paul Simon kemur heim eftir at hava sitið fangi undir fyrsta heimsbardaga. Bygdnin, hann kemur heim aftur til, er so at siga ikki broytt. Paul er sonur Mathias smið og Katharinu. Stóribeiggi hansara Edvard var ikki við í krignum, tí »tað var okkurt við lungunum«, sum mamman sigur. Meðan Paul hevur verið burturi, hevur hann fækað seg eitt petti frá bygðalivinum. Hann hevur ikki hug at taka við eftir pápan í smiðjuni. Hann er bergtíkin av tí nýggju uppfinningini, út-

varpinum. Og so hevur hann fingið hug á Apolloni, ið øll bygdn heldur litið um, tí hon er av fremmandum blóði, men tá Paul ikki fær hana, góðtekur hann at skula gifta seg við dóttir borgmeistarar, Mariu, sum spælir ein av teimum stóru leiklutunum. Tvey børn og 10 ár seinni fer Paul út at fáa sær eina øl, og hann kemur ongantíð aftur.

Teir stóru leiklutirnir

Katharina Simon. Fødd í 1878 og mamma Eduard, Paul og Paulinu.

Maria Simon, fødd Wieand. Hon er fødd um aldamótið, er gift við Paul og mamma Anton, Ernst og Hermann.

Eduard Simon. Føddur í 1897. Elsti sonur Katharinu og hevur tuberklar. Í nazistatiðini er hann borgarstjóri í Schabbach.

Lucie Simon. Fødd í 1906, er kona Eduard.

Hermann Simon. Føddur í 1940. Hann er sonur Mariu, ið fekk hann við Otto Wohlleben.

Skriva til
Sjónvarps-
gluggan um
sjónvarpið

Síggið sjónvarp-
ið gjøgnum
Sjónvarps-
gluggan!

Upptakari og avspælari í einum

Video 8

tema radio v/ N. Nielsen

M. A. Winthersgøta 6 - 3800 Tórshavn - tlf. 1 4445

Skalt tú leiga videofilm?

Hjá okkum fært tú tað, tú ynskir.

Plátu- og Videohandilin

simme musikkhus

TLF. 12625 BOX 1006

A HÁLSI - 3800 TÓRSHAVN

TELEFUNKEN

Sjónvarp Videobandupptakari Upptøkutól

tema radio

v/ N. Nielsen

M. A. Winthersgøta 6

3800 Tórshavn - tlf. 1 4445